

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Directie Inhoud**

aan De leden van de vaste Commissies voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei en voor Financiën

datum 14 november 2024

Betreffende wetsvoorstel:

36611

Wijziging van enkele wetten ter uitvoering van de beëindiging van de salderingsregeling voor elektriciteit en enkele technische wijzigingen

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 14 november 2024 aangenomen door de Tweede Kamer.
Voor: Volt, D66, NSC, ChristenUnie, CDA, VVD, BBB, JA21, FVD en PVV.
Tegen: GroenLinks-PvdA, SP, DENK, PvdD en SGP.

Aangenomen amendementen

Invoeging artikel I, onderdeel 0A

Artikel I, onderdeel C

8 → **16** (Erkens c.s.) over een verbod op het bij huishoudens en micro-ondernemingen in rekening brengen van discriminatoire of niet direct of indirect aan teruglevering gerelateerde kosten en het bevorderen van transparantie

De indieners van dit amendement willen dat zonnepanelen blijven lonen, ook als de salderingsregeling is afgeschaft. Nederland is wereldkampioen zonnepanelen en daar zijn we trots op. Zonnepanelen zijn goed voor het opwekken van duurzame energie en geven huishoudens meer grip op hun energierekening.

De afgelopen jaren zagen we echter dat steeds meer energieleveranciers terugleverkosten, boetes of andere heffingen in rekening zijn gaan brengen bij huishoudens met zonnepanelen. Dit maakt de energierekening steeds onoverzichtelijker. Terugleverkosten zijn kosten die energieleveranciers opleggen als huishoudens stroom terugleveren aan het net. Doordat de afgelopen jaren het aantal huishoudens met zonnepanelen snel is gegroeid, is ook de hoeveelheid stroom die aan het net wordt teruggeleverd toegenomen. Vooral op zonnige momenten wordt er een flink overschot aan stroom teruggeleverd aan het net. Hierdoor is de stroomprijs op die momenten heel laag. Tegelijkertijd mogen zonnepaneelhouders door middel van de salderingsregeling hun teruggeleverde stroom wegstrepen tegen hun gebruik. Dit leidt ertoe dat energieleveranciers in die gevallen vaak een hoog stroomtarief moeten vergoeden. Gecombineerd met de groei in het aantal huishoudens met zonnepanelen, leidt dit ertoe dat voor energieleveranciers de kosten verbonden aan het terugleveren van elektriciteit fors zijn toegenomen. Deze kosten werden in eerste instantie verdeeld over alle klanten, maar verschillende energieleveranciers

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 14 november 2024

blad 2

besloten de afgelopen tijd om de terugleverkosten alleen in rekening te brengen bij klanten met zonnepanelen die elektriciteit terugleveren aan het net.

Nu het kabinet voornemens is om de salderingsregeling per 2027 af te bouwen, vinden de indieners van dit amendement dat huishoudens niet langer terugleverkosten voor salderen moeten betalen én dat de energierekening versimpeld moet worden. Daarom beogen de indieners met dit amendement allereerst te regelen dat zodra de salderingsregeling is afgebouwd er ook direct wordt gestopt met het in rekening brengen van de terugleverkosten voor salderen, conform eerder aangenomen motie Erkens c.s. 36378 nr. 71. Met dit amendement wordt daarom een bevoegdheid gecreëerd voor de ACM om op te treden indien energieleveranciers, na het afschaffen van de salderingsregeling, toch terugleverkosten voor salderen in rekening brengen. Hierbij wordt ook voorkomen dat energieleveranciers andere onterechte kosten, gebaseerd op niet-objectieve gronden, in rekening kunnen brengen bij huishoudens met zonnepanelen. De ACM dient hierop toezicht te houden en te handhaven bij overtredingen. Middels dit amendement wordt de ACM in staat gesteld om overtredingen met een boete te bestraffen.

Ten tweede beogen de indieners met dit amendement te regelen dat de energierekening van huishoudens met zonnepanelen weer overzichtelijk en simpel wordt. Als er al objectief aantoonbare kosten, niet zijnde salderen, verbonden aan het hebben van zonnepanelen verrekend worden dan moeten deze transparant en consistent bij elke energieleverancier op een identieke wijze op de energierekening worden weergegeven. Daarom willen de indieners van dit amendement dat het voor energieleveranciers verplicht wordt om objectief aantoonbare kosten verbonden aan het hebben van zonnepanelen op een vergelijkbare wijze transparant te maken zodat huishoudens kunnen kiezen voor het beste aanbod.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, BBB, JA21 en PVV.

Artikel I, onderdeel C

9 → 15 → **17** (Grinwis c.s.) over de redelijke vergoeding op minimaal 50% van de leveringsprijs vaststellen tot 1 januari 2030

Indieners achten het van belang dat consumenten stevigere bescherming verdienen dan tot dusverre in het wetsvoorstel is voorzien. Stevige bescherming is van belang aangezien consumenten weinig onderhandelingsmacht hebben ten opzichte van energieleveranciers. De indieners willen daarom dat er per wet wordt vastgelegd dat vanaf inwerkingtreding van de wet tot 1 januari 2030 de redelijke vergoeding wordt vastgesteld op niet minder dan 50% van voor de levering overeengekomen prijs. Met het in de wet vastleggen van de hoogte van dit minimumtarief van de redelijke vergoeding tot 1 januari 2030 wordt er zekerheid gecreëerd voor consumenten en bedrijven over de vergoeding voor elektriciteit die niet gesaldeerd kan worden. Dit voorstel leidt er mede toe dat de terugverdientijd van zonnepanelen na afschaffing van de salderingsregeling minder hard oploopt dan zonder deze bescherming het geval is.

Het rapport van Berenschot (2024) werkt met een redelijke vergoeding van 25%, maar ook dan zou de terugverdientijd van zonnepanelen kunnen oplopen tot bijna 14 jaar als de zonnepanelen in 2027 of later worden aangeschaft. Indieners achten een redelijke vergoeding van 50% daarom meer op zijn plaats. Een redelijke vergoeding van ten minste 50% van de voor de levering overeengekomen prijs zorgt bovendien nog steeds voor een prikkel om zelf opgewekte energie alsnog te verbruiken op het moment dat het wordt opgewekt. Bovendien biedt dit energieleveranciers ook de mogelijkheid om een markt te creëren voor flexibiliteit, wat bijdraagt aan het ontlasten van het elektriciteitsnet.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, BBB, JA21 en PVV.

Artikel I, onderdeel C

21 (Vermeer) over aan teruglevering gerelateerde kosten alleen in rekening brengen bij actieve afnemers

Het amendement richt zich op het eerlijk en transparant toewijzen van terugleverkosten aan actieve afnemers, waardoor kleinverbruikers beter inzicht krijgen in de daadwerkelijke kostenstructuur van hun energiecontracten. Door voor te schrijven dat kosten die

datum 14 november 2024

blad 3

samenhangen met het terugleveren door actieve afnemers alleen in rekening mogen worden gebracht bij die actieve afnemers, wordt beoogd dat alleen de kleinverbruikers die deze kosten veroorzaken, hiervoor ook daadwerkelijk betalen.

Aangenomen. Voor: SP, de PvdD, DENK, NSC, het CDA, de VVD, BBB, JA21 en de PVV.

Artikel I, onderdeel C

7 (Bontenbal) over het verbod op een negatieve vergoeding bezien over een periode van tenminste een maand

Dit amendement regelt dat wordt verduidelijkt dat het verbod op een negatieve vergoeding voor hernieuwbare elektriciteit moet worden bezien over een periode van tenminste een maand. Deze verduidelijking is nodig om het aanbieden van dynamische energiecontracten mogelijk te blijven maken. Negatieve bedragen voor het invoeren van elektriciteit komen in de praktijk namelijk slechts in een klein deel van de uren voor. Door over een termijn van tenminste een maand vast te stellen of er sprake is van een negatieve vergoeding blijft het verboden om over een periode van een maand of meer een negatief bedrag te hanteren voor de redelijke vergoeding voor het leveren van hernieuwbare elektriciteit, maar kan op specifieke momenten van de dag nog wel een negatief bedrag gelden.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, DENK, Volt, D66, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD, BBB, JA21 en de PVV.

Invoeging artikel I, onderdeel Ca

11 (Grinwis en Rooderkerk) over het markttoezicht door de ACM uitbreiden met toezicht op het aanbod op terugleveringsovereenkomsten

Met dit amendement wordt geregeld dat het markttoezicht van de ACM wordt uitgebreid met toezicht op de beschikbaarheid van een concurrerend aanbod op terugleveringsovereenkomsten en in dat kader een bindende gedragslijn kan opleggen aan de leverancier of andere marktdeelnemer. Ook na het beëindigen van de salderingsregeling blijft de redelijke vergoeding voor de actieve afnemer immers bestaan. Om een concurrerend aanbod op terugleveringsovereenkomsten te borgen, ter bescherming van de consument, wordt artikel 5.2 van de Energiewet uitgebreid. Uitbreiding van artikel 5.2 zorgt er tevens voor dat (volgens artikel 5.3) de ACM ook over teruglevering verslag zal uitbrengen. Daarin kan de ACM ook eventuele adviezen aan de minister opnemen, bijvoorbeeld over de mogelijkheden om het faciliteren van actieve afnemers te verbeteren.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, BBB en de PVV.

Invoeging artikel IVa

14 → 19 (Postma) over het kosteloos kunnen opzeggen van een contract indien dat wijzigt als gevolg van de afschaffing van de salderingsregeling

Op het moment van beëindigen van de salderingsregeling is er mogelijk een kleine groep consumenten die een vaste overeenkomst voor bepaalde tijd hebben afgesloten vóór 2027 die doorloopt tot nadat de salderingsregeling op 1 januari 2027 is beëindigd. Omdat we hier te maken hebben met een overgangssituatie, moeten zowel de energiebedrijven de voorwaarden van het contract kunnen aanpassen en moet de consument kosteloos kunnen opzeggen. Dit geldt alleen als het energiebedrijf de voorwaarden van de overeenkomst wijzigt en de consument niet akkoord wil gaan met deze wijzigingen. Dan krijgt de consument de mogelijkheid om de overeenkomst kosteloos op te zeggen. Dit geldt zowel voor overeenkomsten voor levering als voor overeenkomsten voor teruglevering. Voor de overeenkomsten die afgesloten worden na bekendmaking van deze wet in het Staatsblad geldt dat vanaf dat moment officieel bekend is dat de salderingsregeling per 1 januari 2027 beëindigd wordt en dat leveranciers hierop moeten anticiperen bij het aanbieden van overeenkomsten. Ook consumenten kunnen hiermee rekening houden ten tijde van het afsluiten van een nieuw energiecontract.

Met algemene stemmen aangenomen.

datum 14 november 2024

blad 4

Invoeging artikel IVA

10 (Grinwis en Erkens) over een effectbeoordeling na drie jaar

Dit amendement regelt dat de minister binnen drie jaar na het beëindigen van de salderingsregeling een verslag over de effecten van de wet naar het parlement stuurt. Indiener acht het van belang inzicht te krijgen in de gevolgen van het beëindigen van de salderingsregeling, in het bijzonder de effecten op het eigen verbruik van de met zonnepanelen opgewekte elektriciteit door huishoudens, de ontwikkeling van zonnepanelen op daken, de investeringen in zonnepanelen in de huur- en koopsector en de terugverdientijden van de investeringen in zonnepanelen.

Met het beëindigen van de salderingsregeling ontstaat er een financiële prikkel om zelf opgewekte hernieuwbare elektriciteit zoveel mogelijk zelf te gebruiken. Hoewel deze effecten moeilijk precies zijn vast te stellen, ligt het in de lijn der verwachting dat het eigen verbruik van door eigen zonnepanelen opgewekte elektriciteit gaat toenemen. Het is daarom opportuun daar enig inzicht in te krijgen. Dit kan immers behulpzaam zijn bij de vormgeving van eventueel toekomstig beleid om eigen verbruik verder te stimuleren.

Tevens worden met dit amendement de effecten van de wet geëvalueerd op de ontwikkeling van zonnepanelen op daken tegen de achtergrond van de beleidsdoelstelling dat zon op dak moet groeien. Daarbij wordt zowel naar de effecten op de ontwikkeling in investeringen in zonnepanelen in de koopsector als in de huursector gekeken, mede gelet op de bestaande zorgen dat investeringen in zonnepanelen in de huursector door de beëindiging van de salderingsregeling mogelijk verder achterop raken vergeleken met de koopsector.

Ten slotte wordt met dit amendement geregeld dat het effect van het beëindigen van de salderingsregeling op de terugverdientijden van de investeringen tegen het licht wordt gehouden. Deze terugverdientijd is afhankelijk van een aantal factoren, waaronder van het eerder genoemde effect op het eigen verbruik, maar bijvoorbeeld ook van de vraag of energieleveranciers terugleverkosten in rekening blijven brengen. Indieners achten het daarom van belang dat in het verslag ook aan de effecten van de wet op de terugverdientijden aandacht wordt besteed.

Met algemene stemmen aangenomen.

Verworpen en ingetrokken amendementen

Diverse artikelen

13 → **20** (Postma) over een verbod op terugleverkosten

Nu de salderingsregeling verdwijnt, zal het energieverbruik veranderen. Het wordt voor mensen voordeliger om 'eigen' stroom te gaan gebruiken op het moment dat het opgewekt wordt. Daarnaast wordt door de afschaffing van de salderingsregeling de terugverdientijd van zonnepanelen langer. Om wel mensen de gelegenheid te geven in zonnepanelen te investeren en de verduurzaming door te laten gaan, is het belangrijk dat extra vaste kosten voor het bezit van zonnepanelen, kosten zoals de 'terugleverkosten' of 'terugleverboete' en negatieve variabele kosten (kw/h) waarbij je moet betalen voor het terugleveren van stroom aan het net, tot 1 januari 2030 niet meer toegestaan. We hebben vastgelegd in de Klimaatwet dat we in 2030 55% minder broeikasgassenuitstoot uitstoten ten opzichte van 1990. Om dit doel te bereiken moet de duurzaamheidstransitie doorgaan. Huishoudens in de gebouwde omgeving hebben een grote rol in deze transitie. Daarom is het belangrijk dat huishoudens blijven investeren in zonnepanelen. Dit artikel vervalt na 1 januari 2030.

Ingetrokken.

Artikel I, onderdeel C

12 → **18** (Postma) over een bevoegdheid voor de ACM om met terugwerkende kracht een redelijke terugleververgoeding vast te stellen

datum 14 november 2024

blad 5

Consumenten hebben recht op een redelijke vergoeding voor het terugleveren van stroom aan het net. Indien achteraf blijkt dat zij die niet hebben ontvangen, moet de ACM kunnen ingrijpen en moet de consument worden gecompenseerd. Dat wordt met dit amendement bewerkstelligd.

Dit betekent in de praktijk dat de ACM, indien zij veel signalen binnen krijgt van consumenten over een energiebedrijf dat een te lage terugleververgoeding voor hernieuwbare energie heeft gegeven, een onderzoek kan starten, en met terugwerkende kracht een andere (hogere) vergoeding kan vaststellen. Dit zorgt zowel voor een verbetering van de markt doordat bedrijven die geen redelijke vergoeding leveren hierdoor gestimuleerd worden dit wel te doen, als dat het de zekerheid geeft voor de zonnepaneelbezitters om een redelijke terugleververgoeding te ontvangen. Om duidelijkheid te geven aan consumenten en perioden worden bij algemene maatregel van bestuur regels gesteld over de termijn waarbinnen de ACM kan optreden.

Indiener stelt uitdrukkelijk niet voor dat de ACM een (algemeen) minimumtarief op voorhand kan vaststellen, gelet op het Europeesrechtelijke beginsel van vrije prijsvorming.
Verworpen. Voor: SP, de PvdD, DENK, Volt, NSC, de SGP, JA21 en de PVV.